

paa det Hensyn, der skal tages til Vælgertallet, skønt det er en bekendt Sag, at i København er der færre Vælgere i Forhold til Indbyggertallet, end der er i det øvrige Land, af forskellige Grunde, som jeg ikke her skal komme ind paa.

Jeg tror, der bliver taget alt for lidt Hensyn til Befolkningstætheden i Ændringsforslaget og Underændringsforslaget. Der har tidt været talt om det, men jeg ser saaledes paa det, at Befolkningstætheden har en Side, som ikke har været synderlig fremme i Diskussionen, i alt Fald ikke, saa vidt jeg har hørt, nemlig de lokale Interesser. Jeg mener, at en Rigsdagsmands Virksomhed har to Hovedsider: for det første at varetage — eller det er maaske for det andet — Kredens Interesser, den anden, at varetage de nationale Interesser. Spørgsmaalet er for mig: Hvilken af disse to Interesser er den vigtigste? Ja, hvis man siger saadan: Hvilken er den vigtigste? ville naturligvis alle være enige om, at de nationale Interesser ere de vigtigste. Men dem er der ikke Tale om, naar Spørgsmaalet er om en Fordeling af Valgekredse. Med Hensyn til de nationale Interesser kunne vi vel alle gaa til samme Side, uanset om vi ere valgte i større eller mindre Kredse, om vi ere valgte i By eller paa Land. For de nationale Interesser mener jeg altsaa, det ikke har saa meget at sige, om der er Forskel paa Valgekredsenes Størrelse. Men med Hensyn til de lokale Interesser bliver Forholdet et ganske andet. Der viser det sig, at de Steder — og det er da navnlig København og Frederiksberg —, hvor der har klumpet sig en hel Del Mennesker sammen, faa en langt større lokal Repræsentation, end de andre Kredse faa. Ikke alene faa de ligefrem i Forhold til Folketallet mange flere Kredse, men de faa det ogsaa, fordi København som Hovedsædet for de politiske Partier altid vil have en Mængde flere Folketingsmænd end dem, Byen selv vælger.

I Øjeblikket vælger København og Frederiksberg 15 Repræsentanter. Hver Gang, der er et lokalt Spørgsmaal oppe, har Byen altsaa 15 af den selv valgte Repræsentanter for de lokale Interesser. I hver Kreds ude paa Landet have vi derimod kun een. Men ikke nok hermed, de have i København desuden 21, som ogsaa have Forstaaelse af at varetage de københavnske Interesser, fordi vi ude i Provinserne have været saa elskværdige at vælge 21 til foruden dem, som de selv vælge. I Øjeblik-

ket sidder der 36 Københavnerne her i Folketinget, hvoraf Byen selv vælger de 15.

Naar vi skulle til at lave en Grundlovsændring, mener jeg, at vi skulle vogte os meget for at fastsætte noget bestemt i saa Henseende. Lad os i det mindste holde Ryggen lidt fri, og lad os hellere holde os til det samme som Grundloven, nemlig ikke at sige noget om dette Forhold. Grundloven siger ikke noget derom, den siger kun, at Antallet skal svare til Folketallet, divideret med 16,000, men ikke noget om, hvor mange der skal være i hver enkelt Kreds.

Hvis man nu gaar til det samme her, hvis man f. Eks. i den Ændring, som det ærede Medlem fra Ringkøbing har stillet til § 32, i Stedet for, hvad der staar, at der skal tages Hensyn til Befolkningstætheden o. s. v., lod det andet Stykke lyde saaledes: Valgene foregaa i Valgekredse, hvis Størrelse bestemmes i Valgloven, der ogsaa bestemmer Valgmaaden, var det egentlig nok. Saa havde man fri Lejlighed til at overveje, om det virkelig er forsvareligt for Fremtidens Skyld at slaa fast, at Folketallet skal være det egentlige Grundlag for Valgekredssinddelingen. Derom kunde man saa frit diskutere siden.

Ja, det var de Betæneligheder, jeg fandt, det var min Pligt at fremkomme med, inden denne Sag forlader Folketinget. Jeg stemmer for Ændringsforslagene, for saa vidt de blive ændrede ved Underændringsforslaget. Men jeg gør det med stor Betænelighed; og jeg vil i alt Fald, hvis det skulde blive til Lov — man ved jo aldrig, hvad der kan ske —, herfra have pointeret, at der lægges en ganske særlig Vægt paa de Ord „under Hensyntagen til Vælgertal og Befolkningstæthed“. Jeg mener, det bør siges herfra, at det er noget, man ikke skal tage lidt Hensyn til, men det er noget, der skal tages meget og stærkt Hensyn til.

Borgbjerg: Ved denne Sags anden Behandling fandt der et Ordskitte Sted mellem det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) og mig om Frieri. Ærede Medlemmer erindre det vistnok. Det ærede Medlem fra Æbeltoft beskyldte mig for at fri til Højre og talte endog om en Varmegrad, der gik helt op til tropisk Hede. Det maa maaske være mig tilladt nu i den Situation, der i Øjeblikket foreligger, fremkaldt ved Højres og det ærede Medlems korresponderende Ændringsforslag at spørge: Hvem frier nu? Da det